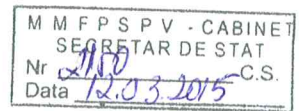

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

 CNPP
Casa Națională de Pensii Publice

Nesecret

Nr. *A/15516/i/577/110/10.03.* 2015

Către: Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice
Doamna Gabriela Jeni Panait
Consilier Cabinet Secretar de Stat

Ref: E-mailul dvs. referitor la aplicarea Legii nr. 189/2000, cu modificările și completările ulterioare

Ca răspuns la e-mailul dvs. referitor la acordarea drepturilor prevăzute de OG nr.105/1999, aprobată prin Legea nr.189/2000, cu modificările și completările ulterioare, în cazul romilor deportați în Transnistria, vă transmitem alăturat punctul de vedere formulat de direcția noastră către Centrul de Resurse pentru Comunitate.

Ioana Nemeși
Director,
Direcția Asigurări Sociale și Alte
Drepturi Prevăzute de Legi Speciale

Nesecret

Nr. *B632/10/10.03* 2015

Către: Centru de Resurse pentru Comunitate
Doamnei Dr. Emanuela Ignățoiu-Sora e-mail: emanuela_ignatou@yahoo.com
Domnului Dr. Petre Matei e-mail: matei.petre.ro@gmail.com

Ref: Aplicarea dispozițiilor OG nr.105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, aprobată prin Legea nr.189/2000, cu modificările și completările ulterioare

Potrivit dispozițiilor art. 1 din OG nr.105/1999, aprobată prin Legea nr.189/2000, cu modificările și completările ulterioare, beneficiază de prevederile acestui act normativ persoana, cetățean român, care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 a avut de suferit persecuții din motive etnice.

Conform prevederilor art. 6¹ din OG nr. 105/1999, cu modificările și completările ulterioare, dovedirea perioadei de persecuție din motive etnice se face de către persoanele interesate, cu **acte oficiale** eliberate, la cerere, de către organele competente, iar în cazul în care aceasta nu este posibil, **prin orice mijloc de probă prevăzut de lege.**

Potrivit legii, comisiile pentru aplicarea OG nr. 105/1999, cu modificările și completările ulterioare, examinează cererile de acordare a drepturilor pe baza documentelor oficiale eliberate de organele competente și **numai în situația în care persoanele interesate nu pot produce astfel de documente, este posibilă utilizarea probei cu martori.**

În consecință, **regula constă în dovedirea cu acte oficiale a situațiilor expres prevăzute de OG nr. 105/1999, cu modificările și completările ulterioare și în cazul în care acest lucru nu este posibil și se face dovada imposibilității procurării documentelor oficiale,** intervine excepția, respectiv proba cu martori.

În conformitate cu prevederile art.4 din H.G nr.127/2002 privind aprobarea Normelor pentru aplicarea prevederilor O.G. nr. 105/1999, dovada încadrării în situațiile prevăzute de lege se poate face cu acte oficiale eliberate de organele competente, cum ar fi :

- acte eliberate de Crucea Roșie Internațională;
- carnet de identitate privind pe cei deportați în Moghilev și Transnistria;
- adevăruri eliberate de Arhivele Naționale Romane sau de direcțiile județene ale acestora, ordine, dispoziții etc.

- buletine de evidență a populației, eliberate de postul de jandarmi din localitatea respectivă din Transnistria;
- acte eliberate de primăria orașelor respective;
- certificate sau adeverințe de la autoritățile militare ori civile românești;
- adeverințe eliberate de alte autorități din Transnistria;
- adeverințe eliberate de către Agenția de Dezvoltare Comunitară "Împreună";
- alte asemenea acte oficiale.

În lipsa documentelor oficiale, proba prin declarații cu martori apare ca fiind suficientă **cu condiția ca depoziția sau mărturia acestora să fie verosimilă, deci să tindă la dovedirea unor fapte reale, să fie pertinentă și concludentă.**

În aplicarea acestor prevederi legale, au rezultat o serie de probleme determinate fie de lipsa documentelor, fie de utilizarea declarațiilor mincinoase ale martorilor prin care să poată fi probată persecuția și durata acesteia.

Întrucât textul de lege nu reglementează modalitatea concretă de administrare a probei cu martori, comisiile pentru aplicarea OG nr. 105/1999, cu modificările și completările ulterioare, constituite la nivelul caselor teritoriale de pensii au dat soluții diferite la cereri având același obiect, în care persecuția din motive etnice a fost dovedită prin declarații cu martori.

Subliniem faptul că depoziția martorului trebuie să se întemeieze pe cunoașterea personală ceea ce presupune ca martorul să cunoască împrejurările din trecut pe care le relatează și nu pe cele aflate din zvonuri.

Forța probantă a depoziției martorului poate fi lăsată la aprecierea comisiei de aplicare a Legii nr.189/2000. Ca urmare, membrii Comisiei au obligația de a analiza, selecta declarațiile de martori și a dispune în situația în care consideră că acestea nu inspiră suficientă încredere.

Având în vedere că OG nr.105/1999, cu modificările și completările ulterioare, se referă la existența unor persecuții care au avut loc între anii 1940-1945, pentru a se stabili exactitatea faptelor relatate, este necesar ca data nașterii martorului să fie anterioară datei producerii evenimentului în cauză.

În ultima perioadă, casele teritoriale de pensii s-au confruntat cu o creștere nejustificată a numărului de dosare depuse la comisie în care s-a uzat numai de proba cu martori, martorii respectivi având la data producerii persecuției din motive etnice (strămutare, dislocare etc) vârste extrem de fragede (ex. 6 ani, 10 ani, etc), situație în care considerăm că se pune serios sub semnul întrebării capacitatea acestora de a discerne cu privire la veridicitatea faptelor relatate.

De asemenea, în astfel de dosare nu se regăsește **dovada demersului întreprins de solicitanți la organele competente**, pentru procurarea documentelor oficiale care să probeze persecuția din motive etnice.

În situația în care persoana în cauză dovedește cu acte oficiale data de la care a început perioada de persecuție pe motive etnice, fără să rezulte când încetează aceasta, se poate face uz de proba cu martori pentru stabilirea intervalului de timp pentru care se solicită drepturi conform legii.

De proba cu martori se poate uza și în situațiile prezentate de dvs. în care există documente oficiale numai cu privire la capii de familie (tații) nu și la copiii care au fost deportați împreună cu aceștia și care la acea dată erau minori.

Referitor la propunerile de simplificare a procedurii de acordare a drepturilor și de modificare a legii:

Conform prevederilor HG nr.118/2012 privind aprobarea Statutului Casei Naționale de Pensii Publice, Casa Națională de Pensii Publice, prin casele teritoriale de pensii are ca atribuții stabilirea și plata drepturilor prevăzute de legile cu caracter special (printre care și Legea nr.309/2002).

Prin urmare, inițiativa legislativă privind modificarea Legii nr.189/2000, cu modificările și completările ulterioare, nu intră în sfera de competență a instituției noastre.

Toate legile speciale prin care s-au acordat drepturi cu caracter reparatoriu unor categorii de persoane, reglementează că dovedirea situației invocate se face de către persoanele interesate cu acte oficiale eliberate de organele competente iar în cazul în care nu este posibil, prin **orice mijloc de probă** prevăzut de lege.

În acest sens, H.G nr.127/2002, enumeră în cadrul art.4 instituțiile competente care dețin evidențe/informații cu privire la măsurile de persecuție din motive etnice și cărora persoanele interesate se pot adresa.

Prin urmare, susținerea unei măsuri de persecuție trebuie dovedită de către cel care o invocă, sarcina probei fiind atribuită exclusiv al acestuia.

În ceea ce privește propunerile dvs. referitoare la folosirea și a altor mijloace de probă a persecuției din motive etnice (ex. documente emise de instituții europene) o considerăm pertinentă și poate fi avută în vedere la stabilirea drepturilor solicitate.

Vă asigurăm că instituția noastră are cunoștință de situația romilor deportați în Transnistria și va întreprinde toate diligențele ce țin de sfera noastră de competență pentru soluționarea cererilor acestora, în sensul acordării drepturilor prevăzute de Legea nr.189/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Vă mulțumim pentru disponibilitatea pe care o arătați în vederea sprijinirii Comisiilor pentru aplicarea Legii nr.189/2000, cu transmiterea informațiilor/documentelor pe care le dețineți cu privire la situația deportării romilor.

Cu deosebită considerație,

Ileana Ciutan
Președinte

Str. Latină nr. 8, Sector 2, București
Tel: 021.316.28.30, Fax: 021.316.88.61
e-mail: ileana.ciutan@cnpas.org
www.cnpas.org